

**REPUBLIKA
SLOVENIJA
UPRAVNO
SODIŠČE**

IU 984/2021-20

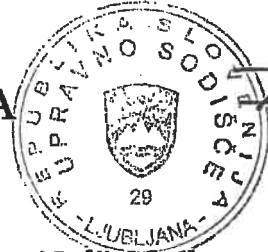
ODLOČBA JE PRAVNOMOČNA
UPRAVNO SODIŠČE RS, LJUBLJANA

26.2. 2025

SODBA

Podpis pristojne
sodne osebe:

V IMENU LJUDSTVA

Upravno sodišče Republike Slovenije je po višji sodnici mag. Nadj Marolt,

v upravnem sporu tožeče stranke: **DRŽAVNI ZBOR**, Šubičeva 4, Ljubljana, ki jo zastopa Državno odvetništvo, Ljubljana, zoper toženo stranko: **REPUBLIKA SLOVENIJA**, ki jo zastopa Informacijski pooblaščenec, Ljubljana,

zaradi **dostopa do informacij javnega značaja**,

o **tožbi** zoper odločbo Informacijskega pooblaščenca št. 090-108/2021/6 z dne 25. 5. 2021,

dne **26. februarja 2025**

RAZSODILO:

- I. Tožba se zavrne.
- II. Vsaka stranka trpi svoje stroške postopka.

OBRAZLOŽITEV:

Izpodbijana odločba

1. Tožena stranka je kot drugostopenjski organ ugodila pritožbi prosilca
v tem upravnem sporu stranka z interesom, v nadaljevanju prosilec) zoper odločbo tožnika kot prvostopenjskega organa št. 010-01/21-16/3 z dne 16. 3. 2021, izpodbijano odločbo v delu, ki se nanaša na dostop do neveljavnih glasovnic, odpravila in tožniku naložila, da mora prosilcu v roku enaintridesetih dni v elektronski obliki posredovati kopije neveljavnih glasovnic tajnega glasovanja o predlogu za izvolitev novega predsednika Vlade Republike Slovenije z dne 15. 2. 2021, skupaj 6 glasovnic (1. točka izreka) ter ugotovila, da posebni stroški postopka niso nastali (2. točka izreka).

Predhodni upravni postopek

2. Tožnik je kot prvostopenjski organ z odločbo št. 010-01/21-16/3 z dne 16. 3. 2021 zavrnil zahtevo novinarjev (v nadaljevanju prosilec) in za dostop do šestih neveljavnih glasovnic oz. do vseh glasovnic tajnega glasovanja ob konstruktivni nezaupnici vladi dne 15. 2. 2021.
3. Odločbo je oprla na 111. člen Ustave Republike Slovenije (v nadaljevanju Ustava), ki v drugem odstavku določa, da predsednika vlade voli državni zbor z večino vseh poslancev ter da je glasovanje o tem tajno. Ta ustavna določba se po presoji tožnika izvršuje neposredno, njen namen pa je zagotoviti svobodno opredelitev poslancev ter preprečiti možnost zahtevati od posameznih poslancev pojasnila o tem, zakaj so glasovali ali zakaj niso glasovali oziroma kako so glasovali, saj pri izvrševanju svojega mandata v skladu z 82. členom Ustave niso vezani na kakršnakoli navodila. Če bi bile glasovnice informacije javnega značaja, bi to pomenilo, da tudi glasovanje ni v svoji celoti tajno. Razkritje vseh glasovnic ali pa tudi samo neveljavnih, bi pomenilo nedopusten pritisk na izvrševanje poslanskega mandata.

4. *Prosilec se je zoper prvostopenjsko odločbo pritožil, tožena stranka pa je z izpodbijano odločbo odločila kot izhaja iz 1. točke obrazložitve te sodbe.*
5. Iz obrazložitve izpodbijane odločbe uvodoma izhaja, da je tožena stranka pri tožniku opravila ogled in camera na podlagi 11. člena Zakona o informacijskem pooblaščenju (v nadaljevanju ZinfP). Na tem ogledu je tožnik toženi stranki pojasnil, da se vse glasovnice nahajajo v skupni zapečateni kuverti, v kateri so tri kuverte, ena od teh je zapečateni kuverta z neveljavnimi glasovnicami. Tožena stranka je vpogledala v zapečateni kuverti s šestimi neveljavnimi glasovnicami. Iz teh ni izhajalo, da bi bile označene, ali da bi bilo mogoče iz njih ugotoviti identiteto glasujočega.
6. V obrazložitvi izpodbijane odločbe je tožena stranka najprej presojala, ali predstavljajo zahtevani dokumenti informacijo javnega značaja v smislu 4. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (v nadaljevanju ZDIJZ). V zvezi s tem se je sklicevala na sodbo Upravnega sodišča RS v zadevi I U 76/2019-13 z dne 21. 4. 2021, v kateri je sodišče presojalo istovrstno vprašanje in sicer dostop do glasovnic volitev predsednika vlade dne 17. 8. 2018 in ugotovila, da tožnik razpolaga z zahtevanimi informacijami, da se te nahajajo v materializirani obliki in da izhajajo iz delovnega področja organa. V zvezi s pojmom delovnega področja organa se je tožena stranka sklicevala na sodbi Vrhovnega sodišča v zadevi I Up 122/2006 z dne 25. 4. 2007 in X Ips 96/2011 z dne 4. 7. 2012 in sklepno zaključila, da so izpolnjeni vsi kriteriji za to, da glasovnice poslancev, ki so nastale v postopku volitev predsednika vlade, predstavljajo informacijo javnega značaja. Ugotovila je še, da tožnik glede zahtevanih informacij ni izkazal nobene od izjem iz prvega odstavka 6. člena ali 5.a člena ZDIJZ, na podlagi katerih bi lahko prosilcu zavrnil dostop. V zvezi s tožnikovimi navedbami, da je glasovanje o predsedniku vlade tajno, je tožena stranka navedla, da je pravica do dostopa do informacij javnega značaja človekova pravica, zagotovljena z drugim odstavkom 39. člena Ustave in da tajnost glasovanja za predsednika vlade ne izključuje niti ne omejuje pravice do dostopa do informacij javnega značaja, ko je glasovanje enkrat zaključeno. Namen tajnosti glasovanja je v zavarovanju reprezentativnega mandata oz. svobodni opredelitvi poslancev, ki niso vezani na kakršnakoli navodila, pritisk na svobodno opredelitev poslancev po tem, ko so ti že glasovali, pa ni več mogoč. Načelo tajnosti varuje svobodo glasovanja poslanca pred posegi političnih strank, interesnih skupin ali kogarkoli drugega. Ni pa mogoče načela tajnosti glasovanja jemati kot obveznosti poslanca oz. prepovedi javnega izjavljanja volje, vključno z dopustitvijo vpogleda v glasovnice. Poleg tega je tožena stranka na ogledu in camera ugotovila, da nobena od zahtevanih neveljavnih glasovnic ni imensko podpisana ali kakorkoli označena, tako da iz njih ni mogoče ugotoviti identitete glasujočega. Iz njih ni mogoče ugotoviti, kdo od poslancev je glasoval neveljavno. S tem je tajnost glasovanja konkretnih poslancev ohranjena. Na podlagi vsega navedenega je tožena stranka ugodila prosilčevi pritožbi.

Bistvene navedbe v tožbi

7. Tožnik se s 1. točko izreka izpodbijane odločbe ni strinjal in je zoper njo vložil tožbo iz razlogov po 1. in 2. točki 27. člena Zakona o upravnem sporu (v nadaljevanju ZUS-1).
8. Meni, da izpodbijane odločbe ni mogoče preizkusiti, ker je obrazložena pomanjkljivo in ker so njeni posamezni deli med seboj v pomenskem neskladju. Tožena stranka je namreč v izpodbijani odločbi najprej zapisala, da se mora opredeliti do vprašanja, ali gre pri uresničevanju pravice do dostopa do informacij javnega značaja iz drugega odstavka 39. člena Ustave za dve nasprotujoči si pravici, pri tem pa iz obrazložitve ni razvidno, katera je pravica, ki je v nasprotju z navedeno pravico. Tožnik se namreč v prvostopenjski odločbi ni skliceval na pravico, temveč na določbo 111. člena Ustave. V zvezi s sodbo Upravnega sodišča RS št. I U 76/2019-13 z dne 21. 4. 2021 tožnik pojasnjuje, da je zoper to sodbo vložil predlog za dopustitev revizije. Poleg tega tožena stranka v nadaljevanju odločbe ni tehtala med dvema nasprotujočima si pravicama, temveč je preskočila na zaključek, da tajnost glasovanja ne more biti več ogrožena, ko so volitve enkrat zaključene in da se tajnost glasovanja nanaša na proces izjavljanja volje v postopku volitev predsednika vlade. Ta zaključek je izpeljan zgolj iz splošnega sklicevanja na pravno teorijo o reprezentativnosti poslanskega mandata, po vsebini pa gre za argumentacijsko zmoto, saj navedeni sklep iz predhodnih premis ne izhaja. Za ta zaključek ni podane zadostne pravne podlage, ki bi omogočala resen vsebinski preizkus izpodbijane odločbe. Obrazložitev je v tem delu zaradi utemeljevanja z besednimi zvezami istega pomena tавтоloška, nato pa zaide v nerešljivo protislovje s tem, ko kljub v Ustavi določeni tajnosti volitev predsednika vlade zaključí, da so glasovnice javne zato, ker niso imensko podpisane in ker so v osnovi enake. Neskladje dodatno poglobi stavek, da načela tajnosti glasovanja ni mogoče jemati kot obveznosti poslanca oziroma kot prepovedi javnega izjavljanja volje, vključno z dopustitvijo vpogleda v glasovnico. Obrazložitev torej ne razlikuje med aktivnim ravnanjem poslanca, ki razkrije svojo glasovnico (in s tem krši ustavno določbo o tajnosti volitev) in postopkom dostopa informacij javnega značaja, v katerem naj bi tožnik kot zavezanec po ZDIJZ razkril glasovnice kot informacije javnega značaja. Glede na vse navedeno je podana bistvena kršitev določb Zakona o splošnem upravnem postopku (v nadaljevanju ZUP) iz 7. točke drugega odstavka 237. člena ZUP. Izpodbijana odločba je nezakonita tudi, ker je tožena stranka odpravila prvostopenjsko odločbo in s svojo odločbo sama rešila zadevo, pri tem pa ni v celoti navedla ugotovljenega dejanskega stanja, določb predpisov, na katere se opira in razlogov, ki narekujejo sprejeto odločitev.
9. Tožena stranka je po mnenju tožnika prekršila tudi tretji odstavek 10. člena ZinfP s tem, da je v obrazložitvi zapisala, da nobena od glasovnic ni imensko podpisana, s čimer je delno razkrila vsebino zahtevanih glasovnic še pred

pravnomočnostjo svoje odločitve. Z razkritjem teh informacij je posegla tudi v tožnikovo pravico do učinkovitega sodnega varstva, zagotovljenega v 25. členu Ustave, to ravnanje pa predstavlja bistveno kršitev določb postopka po 2. točki prvega odstavka 27. člena ZUS-1.

10. V zvezi s kršitvami materialnega prava tožnik navaja, da je glasovanje o kandidatu za predsednika vlade v skladu z drugim odstavkom 111. člena Ustave tajno. Poslanci so v skladu s prvim odstavkom 82. člena Ustave predstavniki vsega ljudstva in niso vezani na kakršnakoli navodila. Tožnik pojasnjuje naravo reprezentativnega mandata in navaja, da se ta dodatno varuje s tajnostjo volitev s tem, da se zagotavlja anonimnost glasovanja in tako preprečuje možnost nedovoljenih in nedopustnih pritiskov na poslanca.
11. V zvezi z veljavnostjo glasovnic tožnik navaja, da glede na določbe petega odstavka 91. člena Poslovnika državnega zbora (v nadaljevanju PoDZ-1) in 76. člena Zakona o volitvah v državni zbor za veljavnost glasovnice zadostuje, da je izpolnjena tako, da je iz nje jasno razvidna volja poslanca. V primeru izpodbijanja izvolitve predsednika vlade v postopku sodnega varstva pa bi lahko, če bi sodišče ugotovilo, da je bila pri glasovanju kršena ustavno zagotovljena pravica poslanca do svobodne odločitve iz 82. člena Ustave (da se npr. na glasovnico ni podpisal po svoji volji, ampak na podlagi navodil političnih strank ali so te na drugačen način preverjale, kako je posamezen poslanec glasoval) in da je takšna kršitev (bistveno) vplivala na izid glasovanja, v skrajni posledici prišlo do razveljavitve izvolitve.
12. Tožnik meni tudi, da ne obstaja nobena pravna podlaga, ki bi omogočala zaključek, da tajnost volitev predsednika vlade kadarkoli preneha. Nasprotno stališče tožene stranke je tako očitno napačno, da bi lahko predstavljalo samovoljo.
13. Po mnenju tožnika glasovnica prav tako ne more postati javna zato, ker je anonimna. Razkritje glasovnic samo po sebi, tudi če ne razkrije podatka o tem, kdo in kako je glasoval, pomeni nedopusten pritisk na poslance tudi po volitvah predsednika vlade, saj vpliva na njihovo izvrševanje poslanskega mandata.
14. V zvezi z ugotovitvijo tožene stranke, da v obravnavani zadevi ne obstajajo zavrnilni razlogi iz ZDIJZ in da se tudi tožnik nanje ni skliceval, tožnik navaja, da ta razlog izhaja iz 111. in 82. člena Ustave. Ustava je hierarhično najvišji pravni akt, zato je ni mogoče izključiti z načelom prostega dostopa iz 5. člena ZDIJZ. Na ustavnopravni ravni pa se za dostop do informacij javnega značaja zahteva v zakonu utemeljen pravni interes, takšnega interesa prosilca pa tožena stranka ni ugotavljala; s čimer je kršila določbo drugega odstavka 39. člena Ustave.
15. Tožnik dodatno uveljavlja tudi, da zahtevane informacije niso informacije javnega značaja, saj ne izvirajo iz delovnega področja organa. V zvezi z definicijo

pojma delovno področje organa se sklicuje na sodbo Vrhovnega sodišča št. I Up 122/2006 z dne 25. 4. 2007, v skladu s katero gre za delovno področje organa tedaj, ko je izvajanje določenih nalog ali dejavnosti urejeno s predpisi javnega prava, ki določajo obveznosti organov glede izvajanja teh nalog v okviru upravne ali druge javnopravne funkcije ter morebitne pravice, obveznosti ali pravne koristi posameznikov, ki iz tega posebnega javnopravnega režima izhajajo. Tako je pri opredelitvi določene informacije za informacijo javnega značaja odločilno to, ali informacija kaže na dejstvo oziroma okoliščino, ki vpliva ali bi lahko vplivala na izvrševanje javnih nalog. Ob tem pa tožnik poudarja, da volitve predsednika vlade niso niti klasična upravnopravna niti javnopravna pristojnost oziroma javnopravna naloga tožnika, temveč pristojnost Državnega zbora kot zakonodajne veje oblasti, ki mu je dana z Ustavo in je namenjena oblikovanju druge, izvršilne veje oblasti, kar je po tožnikovi oceni politična pristojnost. Volitve predsednika vlade tudi ne pomenijo izvajanja javnega prava, v okviru katerega bi se varovalo pravice, obveznosti ali pravne koristi posameznikov, kar pomeni, da ni mogoče zaključiti, da so glasovnice za volitve predsednika vlade pokazatelji dejstev ali okoliščin, ki vplivajo ali bi lahko vplivale na izvrševanje javnih nalog tožnika. Glasovnice volitev predsednika vlade tudi niso povezane z nadzorom javnosti nad tožnikom glede njegovega izvrševanja javnih nalog.

16. Sodišču sklepno predlaga, da izpodbijano odločbo odpravi in odloči, da se pritožba prosilca zoper tožnikovo odločbo št. 010-01/21-16/3 z dne 16. 3. 2021 zavrne ter podredno, da zadevo vrne toženi stranki v ponoven postopek. Zahteva tudi povrnitev stroškov postopka.

Bistvene navedbe v odgovoru na tožbo

17. Tožena stranka vztraja pri izpodbijani odločbi in predlaga zavrnitev tožbe. Poudarja, da iz izpodbijane odločbe jasno izhaja razlog za ugoditev pritožbi prosilca in sicer je to ugotovitev, da tožnik glede zahtevanih informacij ni izkazal nobene od izjem od prostega dostopa do informacij javnega značaja. Tožnik v prvostopenjski odločbi prav tako ni pojasnil, zakaj določbi 111. in 82. člena Ustave preprečujeta posredovanje informacij prosilcu v konkretnem primeru, saj ni izkazal, kako bi lahko razkritje neimenskih in nepersonaliziranih glasovnic po zaključku volitev vplivalo na tajnost glasovanja. V zvezi s tehtanjem ustavnih pravic tožena stranka pojasnjuje, da to ni bilo potrebno, saj tajnost glasovanja za predsednika vlade ne izključuje niti ne omejuje pravice dostopa do informacij javnega značaja, ko je glasovanje enkrat zaključeno.
18. V zvezi s tožbenimi navedbami, da zahtevane informacije ne sodijo v delovno področje organa, tožena stranka navaja, da s temi informacijami ne razpolagajo posamezni poslanci niti poslanske skupine, temveč strokovne službe tožnika, na katere se načelo transparentnosti iz 2. člena ZDIJZ nanaša v celotni sferi njihovega delovanja. Preko zahtev za dostop do informacij javnega značaja, ki se

■
—
■

nanašajo tudi na volitve funkcionarjev v Državnem zboru, se ne preverja delovanja posameznih poslancev, ampak pravilnost in zakonitost delovanja strokovnih služb Državnega zbora RS. Ravnanje teh služb je regulirano z Ustavo, zakoni in drugimi akti, zato so tudi primeri iz sodne prakse, ki jih navaja tožnik, neupoštevni, ker se nanašajo na subjekte, ki lahko poleg javnopravne opravljajo tudi zasebno oz. tržno dejavnost.

19. Glede očitane kršitve 10. člena ZinfP tožena stranka navaja, da je običajno, da glasovnice tajnega glasovanja niso podpisane ali označene, zato v izpodbijani odločbi ni navedenega nič takega, kar ni že znano. Tožena stranka je morala v glasovnice vpogledati, da je lahko ovrгла tožnikove navedbe iz pritožbe, da bi bilo iz posredovanih glasovnic mogoče ugotoviti, kako je glasoval posamezen poslanec.
20. Sodišče je v postopek pritegnilo tudi prosilca kot stranko z interesom, ki na tožbo ni odgovoril.

Presoja sodišča

21. Tožba ni utemeljena.
22. Po presoji sodišča je odločba tožene stranke pravilna in zakonita. Pravilni in skladni z zakonom so tudi njeni razlogi, zato se sodišče po pooblastilu iz 71. člena ZUS-1 nanje v celoti sklicuje. V zvezi s tožbenimi navedbami, na katere je vezano glede preizkusa dejanskega stanja (prvi odstavek 20. člena ZUS-1), pa dodaja naslednje.
23. Predmet sodne presoje je 1. točka izreka odločbe tožene stranke, po kateri je tožnik prosilcu dolžan v roku enaintridesetih dni v elektronski obliki posredovati kopije vseh 6 neveljavnih glasovnic tajnega glasovanja o predlogu za izvolitev novega predsednika Vlade Republike Slovenije z dne 15. 2. 2021.
24. Prvo temeljno vprašanje, na katero mora sodišče odgovoriti je, ali so (neveljavne) glasovnice volitev predsednika vlade v fazi, ko je bilo glasovanje že zaključeno, informacije javnega značaja. To je med strankama sporno. Do enake dileme je prišlo že v zadevi I U 76/2019, v kateri si je Državni zbor RS kot tožnik neuspešno prizadeval odpraviti odločbo, s katero mu je Informacijski pooblaščenec kot tožena stranka naložil, da mora prosilcu posredovati kopije glasovnic volitev za predsednika Vlade RS, ki so potekale 17. 8. 2018. To sodišče je s sodbo I U 76/2019 z dne 21. 4. 2021 tožbo Državnega zbora RS zavrnilo, Vrhovno sodišče RS pa je s sklepom X DoR 150/2021 z dne 8. 7. 2021 dopustilo revizijo glede vprašanja, ali je namen tajnega glasovanja, ki je v zagotavljanju reprezentativnosti mandata in varovanju poslanca pred pritiski, dosežen s tem, ko je glasovnica, nastala v okviru tajnega glasovanja, opredeljena kot informacija javnega značaja. Državni zbor RS je revizijo sicer vložil, vendar je Vrhovno

—
—
—

sodišče RS vsebinsko ni presojalo, saj jo je to sodišče I U 76/2019 z dne 3. 9. 2021 zavrгло¹.

25. Ustava v drugem odstavku 39. člena vsakomur daje pravico dobiti informacijo javnega značaja, za katero ima v zakonu utemeljen pravni interes, razen v primerih, ki jih določa zakon. Pravica dostopa do informacije javnega značaja je človekova pravica, človekove pravice in temeljne svoboščine pa se uresničujejo neposredno na podlagi ustave. Z zakonom je mogoče predpisati način uresničevanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kadar tako določa ustava, ali če je to nujno zaradi same narave posamezne pravice ali svoboščine (prvi in drugi odstavek 15. člena Ustave).
26. Dostop do informacij javnega značaja sistemsko, samostojno in celovito ureja ZDIJZ, ki v 5.a in 6. členu restriktivno predpisuje izjeme od prostega dostopa do posamezne informacije. Namen tega zakona je namreč v tem, da se zagotovi javnost in odprtost delovanja organov ter se omogoči uresničevanje pravice fizičnih in pravnih oseb, da pridobijo informacije javnega značaja. Zato si morajo organi prizadevati, da dosežejo čim večjo obveščenost javnosti o svojem delovanju (2. člen ZDIJZ). Ker torej tako dostop do informacij javnega značaja kot tudi izjeme od tega dostopa celovito ureja ZDIJZ, je tožena stranka pri obravnavi prošnje prosilca pravilno izhajala iz določb tega zakona. Dostop do zahtevanih glasovnic bi mu omejila ali zavrnila le, če bi bila izkazana katera izmed zgoraj navedenih izjem. Ker te niso bile ugotovljene, je tožena stranka pravilno upoštevala 5. člen ZDIJZ, ki določa, da so informacije javnega značaja prosto dostopne pravnim ali fizičnim osebam.
27. Ustava v drugem odstavku 111. člena določa, da predsednika vlade voli državni zbor z večino glasov vseh poslancev, če ni s to ustavo drugače določeno in da je glasovanje tajno. Med strankama ni sporno, da so bile volitve predsednika vlade tajne in da so že zaključene. Tožnik tudi ne prereka ugotovitve tožene stranke, da nobena od zahtevanih šestih neveljavnih glasovnic ni bila imensko podpisana ali kakorkoli označena, tako da iz njih ni mogoče ugotoviti identitete glasujočega. Ta okoliščina je po presoji sodišča za obravnavno zadevo ključna. Kadar iz dokumentov ni mogoče razbrati informacij, ki se varujejo s tajnostjo glasovanja, namreč s sklicevanjem na tajnost logično ni mogoče omejiti dostopa do informacij javnega značaja. Tožena stranka je zato postopala pravilno, ko je po končanem tajnem glasovanju neveljavne glasovnice opredelila kot informacije javnega značaja, tožbene navedbe o kršitvi 111. in 82. člena Ustave pa so neutemeljene.

---

¹ Zoper navedeni sklep sta Državni zbor RS in Državno odvetništvo RS kot zastopnik javnega interesa vložila pritožbi. Vrhovno sodišče RS je s sklepom I Up 209/2021 z dne 17. 11. 2021 pritožbo Državnega odvetništva RS zavrгло, pritožbo Državnega zbora RS pa zavrnilo in potrdilo sklep I U 76/2019 z dne 3. 9. 2021.

28. Neutemeljene so tudi tožbene navedbe, da izpodbijane odločbe ni mogoče preizkusiti, ker naj bi tožena stranka v izpodbijani odločbi ne poimenovala pravice, ki bi bila lahko v nasprotju s pravico iz drugega odstavka 39. člena Ustave in posledično teh pravic ni tehtala. To ne drži. Tožena stranka je pravilno ugotovila, da se je tožnik v prvostopenjski odločbi oprl na ustavno določbo o svobodnem in neodvisnem opravljanja poslanskega mandata oziroma nevezanosti poslancev na kakršna koli navodila (82. člen Ustave). V izpodbijani odločbi se je postavila na stališče, da gre pri zahtevi prosilca za uresničevanje pravice dostopa do informacij javnega značaja iz drugega odstavka 39. člena Ustave, zato se je v nadaljevanju pravilno in obrazloženo opredelila do vprašanja, ali gre za dve nasprotujoči si ustavni pravici, ki se medsebojno izključujeta (prim. 3. stran izpodbijane odločbe). Ugotovila je, da sama tajnost glasovanja, določena v drugem odstavku 111. člena Ustave, ne izključuje niti ne omejuje pravice dostopa do informacij javnega značaja, ko je glasovanje enkrat zaključeno.
29. Sodišče temu pritrjuje in v zvezi s tem poudarja, da namen tajnosti glasovanja iz drugega odstavka 111. člena Ustave ni v tem, da se javnost nikoli ne bi smela seznaniti z anonimnimi glasovnicami po zaključenem glasovanju. Namen tajnosti glasovanja je v zavarovanju reprezentativnega mandata poslancev oziroma v tem, da se lahko poslanci pri tajnem glasovanju svobodno opredelijo, ne da bi bili pri tem vezani na kakršna koli navodila. Ta namen je bil v konkretnem primeru že izpolnjen, saj je bilo tajno glasovanje izvedeno in zaključeno. Med strankama ni sporno, da so bile zahtevane neveljavne glasovnice nepodpisane in da iz njih ni mogoče ugotoviti identitete glasujočega, zato zaradi razkritja teh glasovnic poslanci ne bi mogli biti deležni nobenih pritiskov. Ta zaključek po presoji sodišča logično izhaja iz dejstva, da so bile glasovnice anonimne, zato je neutemeljen tožbeni očitek, da je izpodbijana odločba neobrazložena, ker ne navaja pravne podlage zanj.
30. Neutemeljen je tudi očitek, da izpodbijana odločba ne vsebuje navedbe dejanskega stanja, določb predpisov, na katere se opira in razlogov, zaradi katerih ugotovljeno dejansko stanje narekuje izpodbijano odločitev. Tožena stranka je na 2. strani izpodbijane odločbe navedla svoje ugotovitve po ogledu in camera ter kot pravno podlago za odločitev navedla 4. člen ZDIJZ ter se posebej opredelila do vprašanja, ali informacije izhajajo iz delovnega področja tožnika. Ugotovila je tudi, da ni podana nobena od izjem iz 5.a ali 6. člena ZDIJZ ter se opredelila tudi do tožnikovih navedb v zvezi z 82. in 111. členom Ustave (na 3. in 4. strani odločbe). Izpodbijana odločba je tako povsem ustrezno obrazložena, kar pomeni, da zatrjevana kršitev iz 7. točke drugega odstavka 237. člena ZUP v zvezi s tretjim odstavkom 27. člena ZUS-1 ni podana.
31. Naslednje bistveno vprašanje za obravnavano zadevo je, ali zahtevane informacije izvirajo iz delovnega področja tožnika. Glede na prvi odstavek 4. člena ZDIJZ gre za informacijo javnega značaja le, če ta izvira iz delovnega področja organa. Ob

■
—
■

sklicevanju na sodbo Vrhovnega sodišča RS št. I Up 122/2006 z dne 25. 4. 2007 tožnik meni, da volitve predsednika vlade ne sodijo v njegovo klasično upravnopravno niti javnopravno pristojnost oziroma med njegove javnopravne naloge.

32. Kot izhaja iz zgoraj navedene sodbe Vrhovnega sodišča RS, je pojem delovnega področja nedoločen pravni pojem, katerega opredelitev je prepuščena upravnopravni teoriji in sodni praksi. Pri tem je za pojem informacije javnega značaja odločilno, da gre za informacije s področja izvajanja določenih nalog oziroma dejavnosti, ki jih urejajo javnopravni predpisi. O delovnem področju organov v smislu ZDIJZ je mogoče govoriti le tedaj, ko je izvajanje določenih nalog ali dejavnosti urejeno s predpisi javnega prava, ki določajo obveznosti organov glede izvajanja teh nalog v okviru upravne ali druge javnopravne funkcije ter morebitne pravice, obveznosti ali pravne koristi posameznikov, ki iz tega posebnega javnopravnega režima izhajajo. Tako je pri opredelitvi določene informacije za informacijo javnega značaja odločilno to, ali informacija kaže na dejstvo oziroma okoliščino, ki vpliva ali bi lahko vplivala na izvrševanje javnih nalog. Kot nadalje izhaja iz navedene sodbe, je ta interpretacija ZDIJZ tudi skladna z namenom omogočanja dostopa do informacij javnega značaja, ki je v nadzoru javnosti nad organi oblasti, nosilci javnih pooblastil in drugimi nosilci javnih funkcij glede njihovega izvrševanja javnih nalog.
33. Organizacijo in delo tožnika ter uresničevanje pravic in dolžnosti poslank in poslancev ureja PoDZ-1, ki v 85. členu predpisuje, da tožnik praviloma odloča z javnim glasovanjem, s tajnim glasovanjem pa odloča pri volitvah, imenovanjih in razrešitvah, kadar je to določeno z ustavo, z zakonom ali s tem poslovnikom. Tako je po presoji sodišča ena od njegovih temeljnih nalog poleg zakonodajne in nadzorne funkcije tudi njegova volilna funkcija, ki je urejena s predpisi in jo obvezuje v okviru njegove javne funkcije. V delovno področje tožnika spadajo tudi volitve in imenovanja na najpomembnejše funkcije v državi, poleg volitev predsednika vlade še npr. volitve ustavnih sodnikov, ministrov, sodnikov mednarodnih sodišč, sodnikov rednih sodišč, predsednika in dveh podpredsednikov Računskega sodišča, Informacijskega pooblaščenca itd. Gre torej za eno izmed njegovih temeljnih funkcij, ki se izvaja v okviru njegove javne funkcije. Enako stališče je to sodišče sprejelo v 24. točki obrazložitve sodbe I U 76/2019 z dne 21. 4. 2021, s katero je odločalo o vpogledu v glasovnice volitev predsednika vlade z dne 17. 8. 2018. Tožbene navedbe, da zahtevane informacije v obravnavani zadevi ne predstavljajo informacij javnega značaja, ker ne izhajajo iz delovnega področja tožnika, so tako neutemeljene.
34. Tožnik navaja še, da je tožena stranka kršila določbo drugega odstavka 39. člena Ustave, ker ni ugotavljala pravnega interesa prosilca za dostop do zahtevanih informacij. Ta tožbeni ugovor po presoji sodišča ni utemeljen.

- —
■
35. Pravica do svobode izražanja iz 39. člena Ustave varuje svobodo misli, govora in javnega nastopanja, tiska in drugih oblik javnega obveščanja in izražanja. Vsakdo lahko svobodno zbira, sprejema in širi vesti in mnenja, prav tako ima vsakdo pravico pridobiti informacijo javnega značaja, za katero ima v zakonu utemeljen pravni interes, razen v primerih, ki jih določa zakon. S to pravico torej ni varovano le širjenje novic in mnenj, pač pa tudi njihovo sprejemanje in zbiranje. Ustavna pravica iz 39. člena Ustave, ki pripada vsem osebam, je tako po svoji vsebini namenjena tudi pridobivanju informacij, in s tem tudi pravici do obveščенosti o delu javnih organov². V skladu s tem je ZDIJZ v 5. členu uzakonil t.i. načelo prostega dostopa do informacij javnega značaja, kar pomeni, da za informacijo lahko zaprosi kdorkoli in mu ob tem ni potrebno izkazati pravnega interesa.
36. Po presoji sodišča je neutemeljena tudi tožbena navedba, da naj bi tožena stranka s tem, ko je v izpodbijani odločbi navedla, da nobena od glasovnic ni imensko podpisana, kršila tretji odstavek 10. člena ZinfP. Dejstvo, da glasovnica ni podpisana, predstavlja opis tega dokumenta in ne informacije, ki bi imela kakršnokoli vsebino onkraj tega, da predstavlja nujno podlago za obrazložitev tožene stranke, zakaj z razkritjem tega dokumenta ne bi bila kršena tajnost glasovanja, v katerem je glasovnica nastala.
37. Tožena stranka se je v izpodbijani odločbi dovolj jasno in konkretno opredelila do vseh pritožbenih navedb tožnika. Sodišče jo je lahko preizkusilo, saj njena obrazložitev odločbe vsebuje vse zahtevane sestavine, ki izhajajo iz 214. člena³ ZUP.
38. Ker je bil postopek pred izdajo izpodbijane odločbe pravilen, odločitev tožene stranke pa je pravilna in na zakonu utemeljena, je sodišče na podlagi prvega odstavka 63. člena ZUS-1 tožbo zavrnilo.
39. Odločilo je na podlagi pisnih vlog in pisnih dokazov, saj so se stranki in stranka z interesom pisno odpovedali glavni obravnavi (279.a člen Zakona o pravdnem postopku v zvezi s prvim odstavkom 22. člena ZUS-1).

K II. točki izreka:

40. Sodišče je tožbo zavrnilo, zato je na podlagi četrtega odstavka 25. člena ZUS-1 odločilo, da vsaka stranka trpi svoje stroške postopka.

² Tako Vrhovno sodišče RS v sodbi I Up 20/2021 z dne 25. 1. 2023 (24. in 25. točka obrazložitve).

³ Obrazložitev odločbe obsega: razložitev zahtevkov strank in njihove navedbe o dejstvih; ugotovljeno dejansko stanje in dokaze, na katere je le-to oprto; razloge, odločilne za presojо posameznih dokazov; navedbo določb predpisov, na katere se opira odločba; razloge, ki glede na ugotovljeno dejansko stanje narekujejo takšno odločbo, in razloge, zaradi katerih ni bilo ugodeno kakšnemu zahtevku strank (prvi odstavek 214. člena ZUP).

PRAVNI POUK:

Pritožba zoper to sodbo ni dovoljena (prvi odstavek 73. člena ZUS-1).

Ljubljana, 26. februar 2025

Višja sodnica:
mag. Nadja Marolt, l.r.

Ta prepis je soglasen z izvirnikom
Priloge: Nišljiva z dodatno vsebino: /